

LCU 662

ENS de Cachan (langue anglaise)

ENS de Lyon

ENS (Paris)

SESSION 2016

BANQUE D'ÉPREUVES LITTÉRAIRES

**COMMENTAIRE D'UN TEXTE EN LANGUE VIVANTE ÉTRANGÈRE
ET TRADUCTION D'UNE PARTIE OU DE LA TOTALITÉ DE CE TEXTE**

IMPORTANT

le commentaire doit être rédigé dans la langue choisie lors de l'inscription.

Durée : 6 heures

L'usage de la calculatrice est interdit

L'usage d'un dictionnaire unilingue est autorisé.

Langue allemande	page 2
Langue anglaise	page 4
Langue arabe	page 6
Langue chinoise	page 7
Langue espagnole	page 8
Langue grec moderne	page 10
Langue italienne	page 12
Langue portugaise	page 14
Langue russe	page 16

ALLEMAND

Commenter en allemand le texte suivant et le traduire de « Es giebt¹ eine Menge Menschen, ... » jusqu'à la fin du texte.

Die Gasse begann von allen Seiten zu riechen. Es roch, soviel sich unterscheiden ließ, nach Jodoform, nach dem Fett von pommes frites, nach Angst. Alle Städte riechen im Sommer. Dann habe ich ein eigentlich starblindes Haus gesehen, es war im Plan nicht zu finden, aber über der Tür stand noch ziemlich lesbar: Asyle de nuit. Neben dem Eingang waren die Preise. Ich habe sie gelesen. Es war nicht teuer.

5 Und sonst? ein Kind in einem stehenden Kinderwagen: es war dick, grünlich und hatte einen deutlichen Ausschlag auf der Stirn. Er heilte offenbar ab und tat nicht weh. Das Kind schlief, der Mund war offen, atmete Jodoform, pommes frites, Angst. Das war nun mal so. Die Hauptsache war, daß man lebte. Das war die Hauptsache.

10 Daß ich es nicht lassen kann, bei offenem Fenster zu schlafen. Elektrische Bahnen rasen läutend durch meine Stube. Automobile gehen über mich hin. Eine Tür fällt zu. Irgendwo klappt eine Scheibe herunter, ich höre ihre großen Scherben lachen, die kleinen Splitter kichern. Dann plötzlich dumpfer, eingeschlossener Lärm von der anderen Seite, innen im Hause. Jemand steigt die Treppe. Kommt, kommt unaufhörlich. Ist da, ist lange da, geht vorbei. Und wieder die Straße. Ein Mädchen kreischt: Ah tais-toi, je ne veux plus. Die Elektrische rennt ganz erregt heran, darüber fort, fort über alles. Jemand ruft. Leute laufen, überholen sich. Ein Hund bellt. Was für eine Erleichterung: ein Hund. Gegen Morgen kräht sogar ein Hahn, und das ist Wohltun ohne Grenzen. Dann schlafe ich plötzlich ein.

20 25 Das sind die Geräusche. Aber es giebt¹ hier etwas, was furchtbarer ist: die Stille. Ich glaube, bei großen Bränden tritt manchmal so ein Augenblick äußerster Spannung ein, die Wasserstrahlen fallen ab, die Feuerwehrleute klettern nicht mehr, niemand röhrt sich. Lautlos schiebt sich ein schwarzes Gesimse vor oben, und eine hohe Mauer, hinter welcher das Feuer auffährt, neigt sich, lautlos. Alles steht und wartet mit hochgeschobenen Schultern, die Gesichter über die Augen zusammengezogen, auf den schrecklichen Schlag. So ist hier die Stille.

Ich lerne sehen. Ich weiß nicht, woran es liegt, es geht alles tiefer in mich ein und bleibt nicht an der Stelle stehen, wo es sonst immer zu Ende war. Ich habe ein Inneres, von dem ich nicht wußte. Alles geht jetzt dorthin. Ich weiß nicht, was dort geschieht.

30 Ich habe heute einen Brief geschrieben, dabei ist es mir aufgefallen, daß ich erst drei Wochen hier bin. Drei Wochen anderswo, auf dem Lande zum Beispiel, das konnte sein wie ein Tag, hier sind es Jahre. Ich will auch keinen Brief mehr schreiben. Wozu soll ich jemandem sagen, daß ich mich verändere? Wenn ich mich verändere, bleibe ich ja doch nicht der, der ich war, und bin ich etwas anderes als bisher, so ist klar, daß ich keine Bekannten habe. Und an fremde Leute, an Leute, die mich nicht kennen, kann ich unmöglich schreiben.

35 Habe ich es schon gesagt? Ich lerne sehen – ja, ich fange an. Es geht noch schlecht. Aber ich will meine Zeit ausnutzen.

Daß es mir zum Beispiel niemals zum Bewußtsein gekommen ist, wieviel Gesichter es
giebt¹. Es giebt¹ eine Menge Menschen, aber noch viel mehr Gesichter, denn jeder hat
mehrere. Da sind Leute, die tragen ein Gesicht jahrelang, natürlich nutzt es sich ab, es wird
40 schmutzig, es bricht in den Falten, es weitet sich aus wie Handschuhe, die man auf der Reise
getragen hat. Das sind sparsame, einfache Leute; sie wechseln es nicht, sie lassen es nicht
einmal reinigen. Es sei gut genug, behaupten sie, und wer kann ihnen das Gegenteil
nachweisen? Nun fragt es sich freilich, da sie mehrere Gesichter haben, was tun sie mit den
45 andern? Sie heben sie auf. Ihre Kinder sollen sie tragen. Aber es kommt auch vor, daß ihre
Hunde damit ausgehen. Weshalb auch nicht? Gesicht ist Gesicht.

Andere Leute setzen unheimlich schnell ihre Gesichter auf, eins nach dem andern, und
tragen sie ab. Es scheint ihnen zuerst, sie hätten für immer, aber sie sind kaum vierzig; da ist
schon das letzte. Das hat natürlich seine Tragik. Sie sind nicht gewohnt, Gesichter zu
50 schonen, ihr letztes ist in acht Tagen durch, hat Löcher, ist an vielen Stellen dünn wie Papier,
und da kommt dann nach und nach die Unterlage heraus, das Nichtgesicht, und sie gehen
damit herum.

Rainer Maria RILKE (1875-1926), *Die Aufzeichnungen des Malte Laurids Brigge*, 1910.

---

¹ *giebt* : orthographe ancienne de *gibt*.

ANGLAIS

Commenter en anglais le texte suivant et le traduire à partir de « A few months after they began... » jusqu'à « ... begging to be examined. ».

Chacko began to visit the café quite often.

He always came with his invisible companion and his friendly smile. Even when it wasn't Margaret Kochamma who served him, he sought her out with his eyes, and they exchanged secret smiles that invoked the joint memory of their Laugh.

5 Margaret Kochamma found herself looking forward to the Rumpled Porcupine's visits. Without anxiety, but with a sort of creeping affection. She learned that he was a Rhodes Scholar from India. That he read Classics. And rowed for Balliol.

Until the day she married him she never believed that she would ever consent to be his wife.

10 A few months after they began to go out together, he began to smuggle her into his rooms, where he lived like a helpless, exiled prince. Despite the best efforts of his scout and cleaning lady, his room was always filthy. Books, empty wine bottles, dirty underwear and cigarette butts littered the floor. Cupboards were dangerous to open because clothes and books and shoes would cascade down and some of his books were heavy enough to inflict real damage. Margaret Kochamma's tiny, ordered life relinquished itself to this truly baroque 15 bedlam with the quiet gasp of a warm body entering a chilly sea.

She discovered that underneath the aspect of the Rumpled Porcupine, a tortured Marxist was at war with an impossible, incurable Romantic — who forgot the candles, who broke the wine glasses, who lost the ring. Who made love to her with a passion that took her 20 breath away. She had always thought of herself as a somewhat uninteresting, thick-waisted, thick-ankled girl. Not bad-looking. Not special. But when she was with Chacko, old limits were pushed back. Horizons expanded.

She had never before met a man who spoke of the world — of what it was, and how it came to be, or what he thought would become of it — in the way in which other men she 25 knew discussed their jobs, their friends or their weekends at the beach.

Being with Chacko made Margaret Kochamma feel as though her soul had escaped from the narrow confines of her island country into the vast, extravagant spaces of his. He made her feel as though the world belonged to them — as though it lay before them like an opened frog on a dissecting table, begging to be examined.

30 In the year she knew him, before they were married, she discovered a little magic in herself, and for a while felt like a blithe genie released from her lamp. She was perhaps too young to realize that what she assumed was her love for Chacko was actually a tentative, timorous acceptance of herself.

As for Chacko, Margaret Kochamma was the first female friend he had ever had. Not 35 just the first woman that he had slept with, but his first real companion. What Chacko loved most about her was her self-sufficiency. Perhaps it wasn't remarkable in the average English woman, but it was remarkable to Chacko.

He loved the fact that Margaret Kochamma didn't cling to him. That she was uncertain about her feelings for him. That he never knew till the last day whether or not she would marry him. He loved the way she would sit up naked in his bed, her long white back swivelled away from him, look at her watch and say in her practical way — "Oops, I must be off." He loved the way she wobbled to work every morning on her bicycle. He encouraged their differences in opinion, and inwardly rejoiced at her occasional outbursts of exasperation at his decadence.

He was grateful to her for not wanting to look after him. For not offering to tidy his room. For not being his cloying mother. He grew to depend on Margaret Kochamma for not depending on him. He adored her for not adoring him.

Of his family Margaret Kochamma knew very little. He seldom spoke of them.

The truth is that in his years at Oxford, Chacko rarely thought of them. Too much was happening in his life and Ayemenem seemed so far away. The river too small. The fish too few.

He had no pressing reasons to stay in touch with his parents. The Rhodes Scholarship was generous. He needed no money. He was deeply in love with his love for Margaret Kochamma and had no room in his heart for anyone else.

Mammachi wrote to him regularly, with detailed descriptions of her sordid squabbles with her husband and her worries about Ammu's future. He hardly ever read a whole letter. Sometimes he never bothered to open them at all. He never wrote back.

Even the one time he did return (when he stopped Pappachi from hitting Mammachi with the brass vase, and a rocking chair was murdered in the moonlight), he was hardly aware of how stung his father had been, or his mother's redoubled adoration of him, or his young sister's sudden beauty. He came and went in a trance, yearning from the moment he arrived to return to the long-backed white girl who waited for him.

The winter after he came down from Balliol (he did badly in his exams), Margaret Kochamma and Chacko were married. Without her family's consent. Without his family's knowledge.

Arundhati ROY (1961-), *The God of Small Things*, 1997.

Commenter en arabe le texte suivant et traduire du début du texte jusqu'à « ... هم الذين تبوا أعلى المراتب أيام الإنكليز » [...] .

نعم، مصطفى سعيد كان أتبغ تلميذ في أيامنا. كان في فصل واحد. كان يجلس في الصف الذي أمام صفنا مباشرة، ناحية اليسار. يا للغرابة، كيف لم يخطر على بالي قبل الآن مع أنه كان معجزة في ذلك الوقت؟ [...] كان منعزلاً ومتعالياً، يقضى أوقات فراغه وحده، إما في القراءة أو في المشي مسافات طويلة [...]. كان نابغة في كل شيء، لم يوجد شيء يستعصي على ذهنه العجيب. كان المدرسوون يكلموننا بلهجته ويكلمنه هو بلهجة أخرى. خصوصاً مدرسو اللغة الإنجليزية، كانوا كأنما يلقون الدرس له وحده دون بقية التلاميذ.

وصمت الرجل ببرهة، فأحسست برغبة شديدة أن أقول إنني أعرف مصطفى سعيد، وإن الظروف ألت بي في طريقة، فقص عليّ ذات ليلة مظلمة قائظة، قصة حياته، وإنه قضى آخر أيامه في قرية مغمورة الذكر عند منحنى النيل، وإنه مات غرقاً، وربما انتحرأ، وجعلني أنا دون سائر الناس وصياً على ولديه. لكنني لم أقل شيئاً، إنما المأمور المتلاعده هو الذي استطرد:

"قطع مصطفى سعيد مرحلة التعليم في السودان قفزاً - كان بالفعل كأنه يسابق الزمن. وبينما ظللنا نحن بعده في كلية عردون، أرسل هو في بعثة إلى القاهرة وبعدها إلى لندن. كان أول سوداني يرسل في بعثة إلى الخارج. كان ابن الإنكليز المدلل. وكنا جميعاً نحسده، ونتوقع أن يصير له شأن عظيم. نحن هنا ننطق الكلمات الإنكليزية كأنها كلمات عربية. لا نستطيع أن نسكن حرفين متتالين. أما مصطفى سعيد فقد كان يعوج فمه، ويمط شفتة، وتخرج الكلمات من فمه كما تخرج من أفواه أهلها. كان ذلك يملؤنا غيظاً وإعجاباً في الوقت نفسه. وكنا نطلق عليه بخليط من الإعجاب والحدق "الإنكليزي الأسود". وعلى أيامنا، كانت اللغة الإنكليزية هي مفتاح المستقبل - لا تقوم لأحد قائمة بدونها. كلية عردون كانت مدرسة ابتدائية. كانوا يعطونها من العلم ما يكفي فقط لملء الوظائف الحكومية الصغرى - أول ما تخرجت، اشتغلت محاسبة في مركز الفasher. وبعد جهد جهيد قيلوا أن أجلس لامتحان الإدارية. وقضيت ثلاثة أياماً نائب مأمور. تصور. وقبل أن أحال على المعاش بعامين اثنين فقط رقيت مأموراً. كان مفتش المركز الإنكليزي إليها يتصرف في رقعة أكبر من الجزر البريطانية كلها، يسكن في قصر طويل عريض مملوء بالخدم ومحاط بالجند. وكانوا يتصرفون كالآلهة. يسخروننا نحن الموظفين الصغار أولاد البلد لجلب العوائد، ويتندر الناس منا ويشكون إلى المفتش الإنكليزي. وكان المفتش الإنكليزي طبعاً هو الذي يغفر ويرحم. هذا غرسوا في قلوب الناس بغضنا، نحن أبناء البلد، وحبهم هم المستعمرون الدخلاء. وتأكد من كلامي هذا يابني. ألم تستقل البلد الآن؟ ألم نصبح أحراراً في بلدنا؟ تأكد منهم احتضنا أرذال الناس. أرذال الناس هم الذين تبوا المراكز الضخمة أيام الإنكليز. كما واثقين أن مصطفى سعيد سيصير له شأن يذكر. كان أبوه من العبادية، القبيلة التي تعيش بين مصر والسودان [...]. ويقال إن أنه كانت رقيقاً من الجنوب. من قبائل الزاندي أو الباريا، الله أعلم. الناس الذين ليس لهم أصل، هم الذين تبوا أعلى المراتب أيام الإنكليز" [...] .

وفي الخرطوم أيضاً، عرض لي طيف مصطفى سعيد، بعد محادثتي مع المأمور المتلاعده بأقل من شهر، كأنه جن أطلق من سجنـه، سينظل بعد ذلك يوسوس في آذان البشر، ليقول مـا؟ لا أدرـي. كانـي بـيت شـاب سـودـانـي يـحاـضـرـ فيـ الجـامـعـةـ، كـنـاـ أـنـاـ وـهـوـ زـمـلـاءـ درـاسـةـ فيـ إنـكـلـترـاـ. وـكـانـ بـيـنـ الحـاضـرـينـ رـجـلـ إنـكـلـيزـ يـعـمـلـ فيـ وزـارـةـ المـالـيـةـ. وـصـلـ بـنـاـ الحـدـيثـ إـلـىـ مـوـضـعـ الزـوـاجـ المـخـتـلطـ. وـتـحـولـ الـحـدـيثـ مـنـ نـفـاشـ عـومـيـ إـلـىـ كـلـامـ عنـ حالـاتـ مـحـدـدةـ. ثـمـ منـ هـمـ المـتزـوجـونـ مـنـ أـورـبـيـاتـ؟ ثـمـ مـنـ انـكـلـيزـيـاتـ؟ مـنـ هـوـ أـوـلـ سـودـانـيـ تـزـوـجـ انـكـلـيزـيـةـ؟ فـلـانـ؟ لـاـ. وـفـجـأـةـ... مـصـطـفـيـ سـعـيدـ. فـالـهـ الشـابـ المحـاضـرـ فـيـ الجـامـعـةـ، وـعـلـىـ وجـهـ إـحـسـاسـ الفـرـحـ ذـاـتـهـ الذـيـ لـمـحـتـهـ عـلـىـ وجـهـ المـأـمـورـ المتـلاـعـدـ. وـمضـىـ الشـابـ يـقـولـ، تـحـتـ سـماءـ الـخـرـطـومـ الـمـرـصـعـةـ بـالـنـجـومـ فـيـ اوـاـئـلـ فـصـلـ الشـتـاءـ: "مـصـطـفـيـ سـعـيدـ كـانـ أـوـلـ سـودـانـيـ تـزـوـجـ انـكـلـيزـيـةـ، بـلـ أـنـهـ كـانـ أـوـلـ سـودـانـيـ تـزـوـجـ أـوـرـوبـيـةـ إـطـلاـقاـ. أـنـ أـنـكـ لمـ تـسـمـعـواـ بـهـ، فـقـدـ نـزـحـ مـنـ زـمـنـ. تـزـوـجـ فـيـ إنـكـلـترـاـ وـتـجـنـسـ بـالـجـنـسـيـةـ الإنـكـلـيزـيـةـ. غـرـيبـ أـنـهـ هـنـاـ لـاـ يـذـكـرـهـ، مـعـ أـنـهـ قـامـ بـدـورـ خـطـيرـ فـيـ مـؤـامـرـاتـ الإنـكـلـيزـ فـيـ السـوـدـانـ فـيـ اوـاـخـرـ الثـلـاثـيـاتـ. إـنـهـ مـنـ أـخـلـصـ أـعـوـانـهـ. وـقـدـ اـسـتـخـدـمـتـهـ وـزـارـةـ الـخـارـجـيـةـ الـبـرـيطـانـيـةـ فـيـ سـفـارـاتـ مـرـبـيـةـ فـيـ الشـرـقـ الـأـوـسـطـ. وـكـانـ مـنـ سـكـرـتـيـرـيـ الـمـؤـمـرـ الذـيـ انـعـدـ فـيـ لـنـدـنـ سـنـةـ 1936ـ. إـنـهـ الـآنـ مـلـيـونـيـرـ، وـيـعـيـشـ كـالـلـورـدـاتـ فـيـ الـرـيفـ الإنـكـلـيزـيـ".

"وـسـمـعـتـ نـفـسيـ أـقـولـ دـونـ وـعيـ، بـصـوـتـ مـسـمـوـعـ: مـصـطـفـيـ سـعـيدـ تـرـكـ، بـعـدـ مـوـتـهـ، سـتـةـ أـفـدـنـةـ، وـثـلـاثـ بـقـراتـ وـثـورـاـ، وـحـمـارـينـ إـحـدىـ عـشـرـةـ عـنـزـاـ، وـخـمـسـ نـعـجـاتـ، وـثـلـاثـنـ نـخـلـةـ، وـثـلـاثـنـ وـعـشـرـنـ شـجـرـةـ بـيـنـ سـنـطـ وـطـلـاحـ وـحـرـازـ، وـخـمـساـ وـعـشـرـنـ شـجـرـةـ لـيـمـونـ وـمـثـالـهـ بـرـتـقـالـ، وـتـسـعـةـ أـرـادـبـ قـمـحـ وـتـسـعـةـ ذـرـةـ، وـبـيـتـاـ مـكـوـنـاـ مـنـ خـمـسـ غـرـفـ، وـدـيـوـانـ، وـغـرـفـةـ وـاحـدـةـ مـنـ الطـوبـ الـأـحـمـرـ، مـسـتـطـيـلـةـ الشـكـلـ، ذـاـتـ نـوـافـدـ خـضـرـاءـ، سـقـفـهاـ لـيـسـ مـسـطـحـاـ كـبـقـيـةـ الـغـرـفـ وـلـكـنـهـ مـثـلـثـ كـظـهـرـ الثـورـ، وـتـسـعـمـاـيـةـ وـسـبـعـةـ وـثـلـاثـنـ جـنـيـهـاـ وـثـلـاثـ قـرـوشـ وـخـمـسـةـ مـلـاـيـنـ نـقدـاـ".

Commenter en chinois le texte suivant et le traduire de la ligne 9 à la ligne 20.

在我们的同学中，从来没有见过这样的手：蓝的，黑的，又好像紫的；从指甲一直变色到手腕以上。

她初来的几天，我们叫她‘怪物’。下课以后大家在地板上跑着也总是绕着她。关于她的手，但也没有一个人去问过。

5 教师在点名，使我们越忍越忍不住了，非笑不可了。

“李洁！”“到。”

“张楚芳！”“到。”

“徐桂真！”“到。”

10 迅速而有规律性的站起来一个，又坐下去一个。但每次一喊到王亚明的地方，就要费一些时间了。

“王亚明，王亚明……叫到你啦！”别的同学有时要催促她，于是她才站起来，把两只青手垂得很直，肩头落下去，面向着棚顶说：

“到，到，到。”

15 不管同学们怎样笑她，她一点也不感到慌乱，仍旧弄着椅子响，庄严的，似乎费掉了几分钟才坐下去。

有一天上，英文课的时候，英文教师笑得把眼镜脱下来在擦着眼睛。

“你下次不要再答‘黑耳’了，就答‘到’吧！”

全班的同学都在笑，把地版擦得很响。

第二天的英文课，又喊到王亚明时。我们又听到了“黑耳黑一耳。”

20 “你从前学过英文没有？”英文教师把眼镜移动了一下。

“不就是那英国话吗？学是学过的，是个麻子脸先生教的

……铅笔叫‘喷丝儿’，钢笔叫‘盆’。可是没学过‘黑儿’。”

“here 就是‘这里’的意思，你读：here! here!”

25 “喜儿，喜儿。”她又读起‘喜儿’来了。这样的怪读法，全课堂都笑得颤栗起来。可是王亚明，她自己却安然地坐下去，青色的手开始翻转着书页。并且低声读了起来：“华提……贼死……阿儿……”

夜里她躲在厕所里边读书，天将明的时候。她就坐在楼梯口。只要有一点光亮的地方，我常遇到过她。有一天落着大雪的早晨，窗外的树枝挂着白绒似的穗头，在宿舍的那边，长筒过道的尽头，窗台上似乎有人睡在那里了。

30 “这是谁呢？礼拜日还这样用功！”正要唤醒她，忽然看到那青色的手了。

《手》，1936，萧红（1911—1942）

Aide au vocabulaire

王亚明：一个女学生。她帮父母染衣服，所以手变黑了。

棚顶 péngdǐng：天花板

颤栗 zhànli：发抖

绒 róng：又短又软的毛

穗头 suìtóu：用丝线或布条做成挂起来、往下垂的装饰品。

Commenter en espagnol le texte suivant et le traduire de « Entraron a una sala blanca... » jusqu'à « sobrepasaba los cien kilos. »

La intendencia era la misma casa del intendente, una construcción amplia y antigua, frente a la iglesia, plaza de por medio, pintada de azul claro y con varias ventanas —cuyas persianas estaban cerradas— que daban a la galería delantera. Un seto cubierto de ligustrinas separaba al edificio de la calle. Toño llamó y unos segundos después se abrió la puerta principal. Apareció una mujer de unos cuarenta años, pelo castaño oscuro, pechos como ubres y ojos color miel. La sonrisa dejaba ver sus dientes parejos y sanos.

5 —Adelante, adelante —lo invitó, casi cantando—. Lo estábamos esperando, Señor Oroño, creíamos que ya no venía...

Toño se dejó llevar y de paso vio al retardado regando unos naranjos a un costado de 10 la casa.

Entraron a una sala blanca en cuyas paredes se destacaban tres retratos de hombres bigotudos y solemnes: un militar y dos civiles. La mujer le rogó que esperara un minutito. Un quinqué de plata le llamó la atención. Leyó la inscripción en la base: “A nuestro querido intendente Marcelino Grande, por ser grande entre los grandes. Su pueblo, Colonia Perdida”.

15 A la izquierda había una puerta. Se abrió y Marcelino Grande apareció dando unos pasos enormes; un bigotazo magnífico, rubio como todo él, parecía caminar adelante. Toño tuvo la certeza de que había visto alguna vez a ese hombre. Enseguida se dio cuenta: era uno de los tres individuos cuyos retratos estaban en esa misma sala.

—¡Salud, amigo, salud! —dijo Grande con voz estrepitosa—. Vaya que es usted poco 20 formal. Llega al pueblo y no me viene a ver. Tengo que enterarme por los demás de que se encuentra entre nosotros un eximio maestro ciudadano a quien me complazco en darle oficialmente la bienvenida.

—Gracias —dijo Toño—. No es para tanto.

—No señor. Soy intendente desde hace diecisiete años, cuando se nos murió el 25 benemérito y eficiente Jacinto Portal, que en paz descanse, y ésta es la primera vez que recibo a un visitante. Compréndame...

—Claro, claro...

30 [...] La panza parecía contenida por varias fajas. La culata de un revólver de considerable tamaño aparecía sobre el ancho cinturón, a un costado de la hebilla de plata en la que relucían sus iniciales. Sus ojos eran muy claros y sus cejas tupidas. Mediría un metro noventa y sobrepasaba los cien kilos.

Se dirigieron a otro salón, en el que había una mesa preparada para tres comensales. Un florero en el medio, repleto de jazmines, despedía un agradable perfume.

35 —Por aquí, Oroño —dijo el intendente—. Le repito que es un honor tenerlo con nosotros.

—Siéntese ahí —invitó la mujer—. La casa es chica pero el corazón es grande, usted sabe.

—Grande —dijo el intendente—. Como que me llamo Marcelino Grande.

40 Toño sonrió, creyendo que se trataba de una broma. El intendente dispuso que se sirviera la comida.

Tomaron tres botellas de vino y Grande comió como si lo hubieran tenido a dieta una semana. En ningún momento dejó de hablar: de Resistencia ciudad a la que hace mil años que no voy usted sabe las obligaciones al frente de la comuna porque acá el intendente es además comisario juez de paz y jefe del registro civil vea es para volverse loco yo no sé uno se 45 sacrifica por el progreso del pueblo pero hay gente mala son dos o tres a los que tengo bajo

control usté comprende los rebeldes nunca faltan además tengo a mis hijas estudiando en la capital y viera qué maravilla de hijas contale Mary pero cuídese Oroño porque enseguida se va a hacer de enemigos lo van a envolver en barullos y mire por más bueno que uno sea la gente confunde y cree que uno es boludo con perdón de la palabra y si se deja pasar al cuarto 50 está listo yo sé lo que le digo mire vea siga mis consejos que nadie conoce Colonia Perdida como yo.

Después del postre se levantó y hurgueteó¹ en un aparador de madera oscura. Sacó una botella envuelta en una redecilla de hilo y un par de copitas.

—Esto es extraordinario —afirmó—. A este coñac lo tengo desde hace diecisiete años 55 y ésta es la oportunidad de saborearlo. Me lo regaló Jacinto Portal antes de morir. Me dijo: “Te lo dejo para las grandes ocasiones, Marcelinito”. Después dio vuelta los ojos y se murió. Fue como la entrega del bastón de mando. Gran intendente Portal. Una vida al frente de la comuna.

Sirvió las dos copas, se puso de pie y exclamó:

60 —Solemnemente lo recibo como maestro de Colonia Perdida. Que su gestión sea positiva en pro de la educación de nuestros hijos y... en fin, disculpe pero no sirvo para pronunciar discursos. Además, acá no hacen falta. Así que bienvenido. [...]

—¿Usted pertenece a algún partido, intendente?

—No, acá no hay.

65 —¿Y eso?

—El coronel MacGuire, primer intendente del pueblo, determinó que fuera un cargo hereditario o algo así: cuando un intendente se está por morir nombra al sucesor. A Portal un día se le dio por morirse y me llamó: “Marcelinito (era muy cariñoso conmigo), vos vas a ser el intendente —me dijo—. Dale duro a los que se te rebelen. Abajo los sagua-á². ” Entonces 70 llamé a Lema, al tendero Maderal, al cura, al almacenero Gold y a los administradores del obraje³ y del algodonal. Fueron los testigos de la decisión de Portal.

—¿Y el pueblo? ¿No se opusieron, no dijeron nada?

—¡Qué iban a decir! En el entierro de Portal anuncié que me hacía cargo de la intendencia y que esperaba la colaboración de todos.

75 —Sí, pero... ¿y los partidos?

—Nunca hubo, ya le dije. Acá miramos los acontecimientos nacionales como desde un balcón, ¿vio? Además, sólo unos cuantos estamos enterados de lo que pasa. Los que tenemos radio. ¿Para qué informar a todos? Si somos pocos. Entonces nos dividimos entre los que están con los intendentes, en este caso conmigo, y los que no. Es muy sencillo y se vive bien.

80 —¿Y los que están en contra?

—A esos los tengo a raya. El día que deje de tenerlos estoy frito.

Mempo GIARDINELLI (1947-) *¿Por qué prohibieron el circo?*, 1976.

---

¹hurgueteó : hurgó.

²sagua-á : salvaje, en guaraní (lengua autóctona hablada en el norte de Argentina).

³obraje : (Arg.) establecimiento de explotación forestal.

Commenter en grec moderne le texte suivant et le traduire de la ligne 5 à la ligne 23.

Ποιό είναι τό διαρκές καί αἰώνιο πνεῦμα τῆς ἐλληνικῆς τέχνης, ἃν
ύπάρχει; Δέν είναι εὔκολες οἱ ἀπαντήσεις σέ τέτοια ἐρωτήματα. Ἀκόμα
θάταν ἐνδιαφέρον νά ρωτήσει κανείς πότε ἀρχίζει καί πότε τελειώνει ἡ
ἐλληνική τέχνη καί ἃν τελειώνει.

- 5 Γεγονός είναι ὅτι ἡ ἐλληνική τέχνη ἔκτείνεται σέ τεράστια χρονικά ὄρια
κατά τά ὅποια ὅλα ἄλλαξαν μορφές, συχνά καί περιεχόμενο. Ἄλλα καί
στήν καλύτερη ἐποχή τῆς Ἑλλάδος, τήν πιό καθαρή, ἀλήθεια καί ἐνότης
βγαίνουν ἀνάμεσα ἀπό τή διαμάχη τῶν διαφορετικῶν ἀντιλήψεων. Ἐν δέν
μποροῦμε νά βροῦμε ἐπιγραμματικά ποιό είναι τό αἰώνιο στοιχεῖο τῆς
10 ἐλληνικῆς τέχνης, δέ θάταν λάθος ἃν λέγαμε πώς δύο πράγματα είναι
ἐκεῖνα πού τράβηξαν πάντοτε τούς μή "Ἐλληνες πρός τήν ἐλληνική τέχνη,
καί πώς αὐτά τά δύο πράγματα ἡ Ἑλλάς τά κράτησε καί στίς πιό χαμηλές
καί σκοτεινές ἐποχές της. Καί τά δύο ἵσως νά προέρχονται ἀπό τή
μικρότητα καί τή φτώχεια τοῦ τόπου. Αύτά τά δύο στοιχεῖα πού
15 συνυπάρχουν, είναι δύο διαφορετικές ἀντιδράσεις πρός τό ἴδιο πράγμα.
Ἡ πενία τῆς Ἑλλάδος ἐπέβαλε τή λιτότητα καί αὐτή ἡ ἴδια ἡ πενία
δόδηγησε σέ μιά μεγάλη ἐλευθερία τῆς σκέψεως καί τῆς φαντασίας καί σέ
μιά προβολή τῶν ἀτομικῶν τάσεων τοῦ ἀνθρώπου, πού σπάνια
βλέπουμε σέ πλούσιους καί πολιτικά ὄργανωμένους λαούς πού εἶχαν
20 θετικές ἐλπίδες γιά τό μέλλον τους. Χαρακτηριστικό είναι ὅτι οἱ ἴδιες
αἰτίες πού δόδηγησαν ἄλλους λαούς στήν οἰκονομία, στήν περισυλλογή
καί στήν ἄκρα ὁμαδικότητα, στούς "Ἐλληνες εἶχαν ἀκριβῶς τό ἀντίθετο
ἀποτέλεσμα.

Ἡ σημερινή παροιμία πού λέει ἡ φτώχεια θέλει καλοπέραση —
25 θάπρεπε ἵσως νά προσθέσουμε ... καί μεγαλομανία — ἐκφράζει ἀρκετά
καλά τήν ἴδιαίτερη στάση τῶν Ἑλλήνων ἀπέναντι στίς δυσκολίες. Ἐν ὁ
κάθε φτωχός τείνει πρός τή μεγαλομανία καί τήν διάθεση γιά διασκέδαση,
είναι χαρακτηριστικό ὅτι στό σύνολό του ἔνας φτωχός λαός ἐπεδίωξε τήν
εύτυχία καί τήν ἐπιπολαιότητα, ὁδηγημένος πρός αύτό ἀπό μεγαλοφυΐες.

- 30 Ό Πλάτων, ζώντας σέ μιά ἐποχή πού οἱ Ἑλληνες ἄρχισαν νά διαισθάνονται πόσο μικροί καί φτωχοί ἦταν, ἔδειξε μιά ἔντονη τάση νά καταδικάσει τήν ἑλληνική τέχνη, τήν τέχνη γενικά, σάν ἓνα τεχνητό παράδεισο πού ἐμποδίζει ἓνα λαό νά φθάσει στήν πολιτική ὡριμότητα. Καί ὅμως, τό ἔθνικό ποίημα τῶν Ἑλλήνων, ἡ Ἰλιάς, ἀντί νά διαπνέεται
- 35 ἀπό ἓναν ὁμαδικό καί πατριωτικό, ὅπως θά λέγαμε σήμερα, παλμό, προκειμένου νά μιλήσει γιά τόν μεγάλο πόλεμο πού δίνει μιά ἔθνοτης γιά τήν τιμή της καί τήν ἐπιβίωσή της, διαλέγει ως βασικό θέμα του τόν μικρό καυγά γιά ἀσήμαντη ἀφορμή πού φέρνει σέ ἀντίθεση τόν μικρότερο στρατηγό ἐναντίον τοῦ μεγαλύτερου. Δίπλα στό μέτρο καί τήν ἀπλότητα,
- 40 πού ἐπιβάλλει μιά σκληρή ζωή, βλέπουμε ἓνα ὄχι λιγότερο μοιραῖο ξέσπασμα ἐνός ἀτομικοῦ ξεφρενιάσματος, πού ἔχει τή ρίζα του στήν ἴδια δυσκολία τῆς ζωῆς.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΑΡΟΥΧΗΣ (1910-1989), « ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ
ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΤΕΧΝΗ », in *ΑΓΑΘΟΝ ΤΟ ΕΞΟΜΟΛΟΓΕΙΣΘΑΙ*, 1956.

ITALIEN

Commenter en italien le texte suivant et le traduire de « La fotografia è strappata a metà, ... » jusqu'à la fin du texte.

UN MEZZO RITRATTO

Io non son mai stato bambino. Non ho avuto fanciullezza.

Calde e bionde giornate di ebbrezza puerile; lunghe serenità dell'innocenza; sorprese della scoperta quotidiana dell'universo: che son mai? Non le conosco o non le rammento. L'ho sapute dai libri, dopo; le indovino, ora, nei ragazzi che vedo; l'ho sentite e provate per la 5 prima volta in me, passati i vent'anni, in qualche attimo felice di armistizio o di abbandono. Fanciullezza è amore, è letizia, è spensieratezza ed io mi vedo nel passato, *sempre*, separato, triste, meditante.

Fin da ragazzo mi son sentito tremendamente solo e diverso — né so il perché. Forse perché i miei eran poveri o perché non ero nato come gli altri? Non so: ricordo soltanto che 10 una zia giovane mi dette il soprannome di *vecchio* a sei o sett'anni e che tutti i parenti l'accettarono. E difatti me ne stavo il più del tempo serio e accigliato: discorrevo pochissimo, anche cogli altri ragazzi; i complimenti mi davan noia; i gestri mi facevan dispetto; e al chiasso sfrenato dei compagni dell'età più bella preferivo la solitudine dei cantucci più riparati della nostra casa piccina, povera e buia. Ero, insomma, quel che le signore col 15 cappello chiamano un « bambino scontroso » e le donne in capelli « un rospo ».

Avevan ragione : dovevo essere, ed ero, tremendamente antipatico a tutti. E mi ricordo che sentivo benissimo intorno a me questa antipatia la quale mi faceva più timido, più malinconico, più imbronciato che mai. [...]

Sì, è vero: io non sono stato bambino. Sono stato un « vecchio » e un « rospo » 20 pensoso e scontroso. Fin da allora il meglio della mia vita era dentro di me. Fin da quel tempo, tagliato fuori dall'affetto e dalla gioia, mi rintanavo, mi nascondevo, mi distendeva in me stesso, nell'anima, nella fantasticheria bramosa, nella solitaria ruminazione dell'io e del mondo rifatto attraverso l'io. Non c'era altro scampo, altra gioia per me. Non piacevo agli altri e l'odio mi rinchiuse nella solitudine. La solitudine mi fece più triste e più spiacente; la 25 tristezza mi chiuse il cuore ed aizzò il cervello. La diversità mi staccò anche dai prossimi e la separazione mi fece sempre più diverso. E fin da quel principio di vita cominciai a gustare, se non a capire, la virile dolcezza di quell'infinita e indefinita malinconia che non vuole sfoghi e consolazioni, ma che si consuma in sé stessa, senza scopo, creando a poco a poco quell'abitudine della vita interna, solitaria, egoista che ci allontana per sempre dagli uomini.

30 No: io non ho mai conosciuto la fanciullezza. Non ricordo affatto d'essere stato bambino. Mi rivedo, sempre, selvatico e soprappensiero, appartato e silenzioso, senza un sorriso, senza uno scoppio di franca gioia. Mi rivedo pallido e attonito come nel mio primo ritratto.

La fotografia è strappata a metà, sotto il cuore. È piccina, sudicia e stinta: i bordi del
35 cartoncino son neri, come le cornici dei morti. Un viso sbiancato di bambino sognante guarda
verso sinistra e si sente che lì a sinistra, difaccia a lui, nessuno lo guarda. Gli occhi son tristi,
un po' affossati — non son venuti bene? —, la bocca è chiusa a forza, coi labbri un po'
soprammessi, per non far vedere i denti. Unica bellezza: i riccioli morbidi, lunghi, inanellati
che cascan giù sul bavero della marinara.

40 La mamma dice che son io a sett'anni. Può essere. Questo mezzo ritratto è l'unica
prova ch'io abbia della mia fanciullezza. Ma vi par forse questo un ritratto di bambino?
Questo piccolo spettro slavato, che non mi guarda, che non vuol guardare nessuno?

45 Si vede subito che quegli occhi non son fatti per tingersi del celeste del cielo: son bigi,
son nuvolosi di suo. Quelle gote si vede bene che son bianche, che son pallide e che saranno
sempre bianche e sempre pallide: diventeranno rosse soltanto per fatica o vergogna. E quelle
labbra così chiuse, volontariamente chiuse, non son fatte per aprirsi al riso, alla parola, alla
preghiera, al grido. Son le labbra serrate di chi patirà senza la seccante debolezza dei lamenti.
Son labbra che verranno baciate troppo tardi.

50 In questa mezza fotografia sbiadita io ritrovo l'anima morta di quei giorni; il viso
delicato del « rosso »; il cipiglio dello « scontroso »; l'accoramento calmo del « vecchio ».
E mi si stringe il cuore ripensando a tutti quei giorni smorti, a quegli anni infiniti; a quella
vita rinchiusa, a quella mestizia senza motivi; a quella nostalgia incancellabile di altri cieli e
d'altri camerati.

55 No, no: quello non è il ritratto di un bambino. Io vi ripeto che non ho avuto
fanciullezza.

Giovanni PAPINI (1881-1956), *Un uomo finito*, 1913.

PORTUGAIS

Commenter en portugais le texte suivant et le traduire de « Meu querido irmão, ... » jusqu'à « ... proporcionar o mesmo sentimento. ».

As cartas da irmã foram rareando, o que o entristecia muito. Embora já estivesse acostumado com a nova vida — já eram quase cinco anos de Brasil —, sentia muita da família e de algumas coisas que tinha deixado para trás. As cartas eram a única maneira de se sentir mais próximo de lá, cada palavra trazia para ele um pouquinho do cheiro da Turquia, do cheiro de casa. Ele também, quando escrevia, se sentia mais próximo da família e se lembrava dos sábados em que passavam horas em torno da mesa, feito o tempo não existisse. Havia um consenso de que aos sábados não se podia brigar, de forma que, verdadeiro ou não, o clima que reinava a casa era o da harmonia e da ternura. As cartas eram para ele como um sábado, um momento em que se sentia acolhido e seguro. Claro, nem sempre traziam boas novas, 5 como o destino de sua querida Rosa, mas de uns tempos para cá sua irmã contava mais alegrias do que tristezas: o noivo que enfim encontrara, amado por ela e aceito pelo pai; a fartura dentro de casa; o casamento do irmão mais velho; a boa saúde geral, apesar das 10 pequenas queixas da mãe. Por isso, quando as cartas deixaram de chegar todas as semanas e começaram a chegar de quinze em quinze dias, e depois uma vez por mês, ele teve receio de 15 que estivessem lhe escondendo alguma coisa.

Tentava não pensar nisso e levar a vida normalmente, embora insistisse em saber se havia algum problema. A irmã era sempre contundente: não, meu querido irmão, não há problema algum, mas é que ando sem tempo, tantos os preparativos do casório (ela escrevia sabendo que nunca se casaria, as mãos trêmulas pela doença, o corpo mole estirado na cama). 20 Ele acreditava nas palavras que lia, embora desconfiasse que entre elas houvesse algum segredo, um silêncio enorme e perigoso. Por isso, quando recebeu da mão do carteiro um envelope que não trazia o nome da irmã, mas do irmão caçula, entendeu que tinha razão, não estava fantasiando, a verdade era muito diferente da que lia nas cartas. Rasgou o envelope 25 numa pressa afobada, pressentindo que dentro dele não haveria palavras menos dolorosas do que as da morte da Rosa.

Meu querido irmão,

Infelizmente não são boas as notícias que tenho para lhe dar. Sei que há longo tempo você insiste em saber se há algo de estranho aqui em casa, mas, se decidimos não lhe contar nada, foi por opção da nossa irmã. Ela assim o quis, pois não queria lhe trazer preocupações 30 em terra tão distante, e assim o fizemos. Um pouco contra a minha vontade, porque sei que, como eu, você prefere a verdade, mesmo quando ela é dura e triste. Mas, entenda, é difícil recusar um pedido de alguém tão querido quando uma doença arrebata seu corpo sem piedade.

Se escrevo agora é porque já não há mais o que esconder, já não há mais vontade a ser seguida. Foram sete meses de muita agonia e, conhecendo o papai como você conhece, deve imaginar que mal podíamos falar sobre o assunto, muito menos mencionar o nome da doença. Mas agora posso falar, devo falar. Tuberculose é o verdadeiro nome, meu irmão. 35 Ela foi acometida pela doença no auge da alegria, quando já tinha decidido com o Samuel a

40 data do casamento. Você tinha que ver, nossa irmã andava serelepe pela casa, rindo à toa, o rosto rejuvenescido, uma felicidade só. Até que um dia acordou com o corpo fraco, uma tosse esquisita arranhando a garganta. Deve ser um resfriado tolo, pensamos. Só que, em vez de melhorar, ela piorava a cada dia, e, quando voltou do médico, percebi que aquela alegria de antes não reapareceria. Acho que nunca vi tanta tristeza numa única pessoa! O ar fresco e leve que reinava na casa começou a pesar tanto que eu tinha a impressão de que todos nós 45 tínhamos as costas vergadas, de que havíamos adoecido junto com ela.

Nossa casa se tornou a mais triste do bairro, e nela não encontrávamos senão o sofrimento calado de uma família que sabe que vai perder sua única filha e o sofrimento dessa filha, dessa menina que acreditava ter achado a felicidade. Ela não quis lhe contar nada, meu irmão, porque preferia que você continuasse acreditando num mundo que já não existia. O único momento de alegria era quando ela recebia suas cartas com as novidades vindas do Brasil, seu emprego, sua saúde, seus amigos, e por isso queria lhe proporcionar o mesmo sentimento. Não quero que ele saiba de nada, ela me repetia, pois de nada serviria. Ou você quer que ele deixe seu novo lar para visitar uma irmã que já não tem muito tempo neste mundo? Não sejamos egoístas, ela falava convicta, cada um com a sua sina.

55 Mas agora, querido irmão, já não tenho por que esconder, pois ela não está mais entre nós para me pedir segredo. Eu sei quanta tristeza esta notícia lhe trará, sobretudo porque era você o irmão mais próximo, seu irmão gêmeo. Sinto a mesma dor, e sei o quanto ela pesa no peito. Principalmente quando penso na sua doçura, na sua leveza, mas também quando penso em tudo o que ela ainda tinha para viver, em tudo o que ainda tínhamos para viver juntos. Não 60 há nada que me entristeça mais do que esse futuro perdido.

Nosso pai e nossa mãe não são mais os mesmos, andam com o olhar perdido, como se já não soubessem o caminho da vida. Nunca vou me esquecer da mamãe em volta do caixão, toda de preto, um lenço cobrindo a cabeça, como no dia em que você partiu, cantando palavras de lamúria a manhã inteira. Todos sabemos, mesmo sem viver a experiência, que não 65 existe dor maior do que a de perder um filho.

Poderia estender essa carta em algumas páginas, contar-lhe os detalhes desses longos meses em que apenas esperamos a morte, mas o poupo desse excesso, pois a verdade já está dita, e é isso o que importa. O resto, cabe ao tempo definir. Por enquanto, nada podemos fazer, a não ser rezar pela nossa pequena e pedir para que fique em paz onde estiver.

70 Um abraço terno,
Sabi

Tatiana SALEM LEVY (1979-), *A Chave de casa*, 2013.

RUSSE

Commenter en russe le texte suivant et le traduire de « Горы и пропасти созданы тоже не для увеселения ... » jusqu'à « ... ручьи, под журчанье которых сладко дремлется. ».

СОН ОБЛОМОВА

Где мы? В какой благословенный уголок земли перенес нас сон Обломова?
Что за чудный край!

Нет, правда, там моря, нет высоких гор, скал и пропастей, ни дремучих лесов — нет ничего грандиозного, дикого и угрюмого.

5 Да и зачем оно, это дикое и грандиозное? Море, например? Бог с ним! Оно наводит только грусть на человека: глядя на него, хочется плакать. Сердце смущается робостью перед необозримой пеленой вод, и не на чем отдохнуть взгляду, измученному однообразием бесконечной картины.

10 Рев и бешеные раскаты валов не нежат слабого слуха: они всё твердят свою, от начала мира одну и ту же песнь мрачного и неразгаданного содержания; и все слышится в ней один и тот же стон, одни и те же жалобы будто обреченного на муку чудовища да чьи-то пронзительные, зловещие голоса. Птицы не щебечут вокруг; только безмолвные чайки, как осужденные, уныло носятся у прибрежья и кружатся над водой.

15 Бессилен рев зверя пред этими воплями природы, ничтожен и голос человека, и сам человек так мал, слаб, так незаметно исчезает в мелких подробностях широкой картины! От этого, может быть, так и тяжело ему смотреть на море.

20 Нет, бог с ним, с морем! Самая тишина и неподвижность его не рождают отрадного чувства в душе: в едва заметном колебании водяной массы человек все видит ту же необъятную, хотя и спящую силу, которая подчас так ядовито издевается над его гордой волей и так глубоко хоронит его отважные замыслы, все его хлопоты и труды.

25 Горы и пропасти созданы тоже не для увеселения человека. Они грозны, страшны, как выпущенные и устремленные на него когти и зубы дикого зверя; они слишком живо напоминают нам бренный состав наш и держат в страхе и тоске за жизнь. И небо там, над скалами и пропастями, кажется таким далеким и недосягаемым, как будто оно отступило от людей.

30 Не таков мирный уголок, где вдруг очутился наш герой.
Небо там, кажется, напротив, ближе жмется к земле, но не с тем, чтоб метать сильнее стрелы, а разве только, чтоб обнять ее покрепче, с любовью: оно распростерлось так невысоко над головой, как родительская надежная кровля, чтоб уберечь, кажется, избранный уголок от всяких невзгод.

35 Солнце там ярко и жарко светит около полугода и потом удаляется оттуда не вдруг, точно нехотя, как будто оборачивается назад взглянуть еще раз или два на любимое место и подарить ему осенью, среди ненастья, ясный, теплый день.

Горы там как будто только модели тех страшных где-то воздвигнутых гор, которые ужасают воображение. Это ряд отлогих холмов, с которых приятно кататься, резвясь, на спине или, сидя на них, смотреть в раздумье на заходящее 40 солнце.

Река бежит весело, шаля и играя; она то разольется в широкий пруд, то стремится быстрой нитью, или присмиреет, будто задумавшись, и чуть-чуть ползет по камешкам, выпуская из себя по сторонам резвые ручьи, под журчанье которых сладко дремлется.

45 Весь уголок верст на пятнадцать или на двадцать вокруг представляет ряд живописных этюдов, веселых, улыбающихся пейзажей. Песчаные и отлогие берега светлой речки, подбирающийся с холма к воде мелкий кустарник, искривленный овраг с ручьем на дне и березовая роща — все как будто было нарочно прибрано одно к одному и мастерски нарисовано.

50 Измученное волнениями или вовсе незнакомое с ними сердце так и просится спрятаться в этот забытый всеми уголок и жить никому не ведомым счастьем. Все сулит там покойную, долговременную жизнь до желтизны волос и незаметную, сну подобную смерть.

Правильно и невозмутимо совершается там годовой круг.

55 По указанию календаря наступит в марте весна, побегут грязные ручьи с холмов, оттает земля и задымится теплым паром; скинет крестьянин полушибок, выйдет в одной рубашке на воздух и, прикрыв глаза рукой, долго любуется солнцем, с удовольствием пожимая плечами; потом он потянет опрокинутую вверх дном телегу то за одну, то за другую оглоблю или осмотрит и ударит ногой 60 праздно лежащую под навесом соху, готовясь к обычным трудам.

Не возвращаются внезапные выюги весной, не засыпают полей и не ломают снегом деревьев.

65 Зима, как неприступная, холодная красавица, выдерживает свой характер вплоть до узаконенной поры тепла; не дразнит неожиданными оттепелями и не гнет в три дуги неслыханными морозами; все идет обычным, предписанным природой общим порядком.

70 В ноябре начинается снег и мороз, который к Крещенью усиливается до того, что крестьянин, выйдя на минуту из избы, воротится непременно с инеем на бороде; а в феврале чуткий нос уже чувствует в воздухе мягкое веянье близкой весны.

И. А. ГОНЧАРОВ (1812-1891), *ОБЛОМОВ*, 1859.